

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 5 · 9. oktober
Sesjonen 2018–2019

Møte tirsdag den 9. oktober 2018 kl. 10

President: Tone Wilhelmsen Trøen

Dagsorden (nr. 5):

1. Innstilling fra valgkomiteen om valg av nytt medlem til Stortingets delegasjon til NATOs parlamentariske forsamling (Innst. 19 S (2018–2019))
2. Innstilling fra valgkomiteen om valg av medlemmer og varamedlemmer til Nordisk råd (Innst. 20 S (2018–2019))
3. Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2018 under Nærings- og fiskeridepartementet (Kongsberg Gruppen ASA – statens deltakelse i fortrinnsrettsemisjon) (Innst. 18 S (2018–2019), jf. Prop. 118 S (2017–2018))
4. Referat

Presidenten: I am pleased to announce that the president of the Liechtenstein Parliament, Albert Frick, is on an official visit to Norway. He is present at the Guest Gallery. It is a great pleasure to welcome him and his delegation to the Storting.

(Representantene applauderte.)

I hope our guests will have an interesting and pleasant stay with us in Oslo, and that the visit will further strengthen the bilateral cooperation between our two parliaments and countries.

Følgende vararepresentanter har tatt sete:

For Buskerud fylke: Tonje *Kopstad*

For Hordaland fylke: Sigurd *Hille*

For Oslo: Zaineb *Al-Samarai*

For Nord-Trøndelag fylke: Bjørn Arild *Gram*

For Sør-Trøndelag fylke: Tove *Eivindsen*

For Østfold fylke: Siv Henriette *Jacobsen*

Det foreligger fire permisjonssøknader:

- fra Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe om velferdspermisjon for representanten Mona *Fagerås* i tiden fra og med 9. oktober til og med 12. oktober
- fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe om sykepermisjon for representanten Mazyar *Keshvari* fra og med 9. oktober og inntil videre
- fra representanten Fredric Holen *Bjørddal* om foreldrepermisjon i tiden fra og med 10. oktober til og med 12. oktober
- fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe om permisjon for representanten Hege Haukeland *Liadal* i tiden fra og med 11. oktober til og med 18. oktober for å delta i Den interparlamentariske unions 139. sesjon, samt formøter, i Genève

Disse søknadene foreslås behandlet straks og innvilget. – Det anses vedtatt.

Første vararepresentant for Oslo, Carl I. *Hagen*, befinner seg for tiden utenlands og er av den grunn forhindret fra å møte i Stortinget i tiden fra og med 9. oktober til og med 16. oktober, under representanten Mazyar *Keshvari* permisjon.

Fra første vararepresentant for Rogaland fylke, Julia *Wong*, foreligger søknad om fritak for å møte i Stortinget under representanten Hege Haukeland *Liadal* permisjon, i tiden fra og med 16. oktober til og med 18. oktober, av velferdsgrunner.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden slik:
For Møre og Romsdal fylke: Tove-Lise *Torve* 10.–11. oktober
For Nordland fylke: Marius Meisfjord *Jøsevoid* 9.–11. oktober
For Oslo: Geir Hågen *Karlsen* 9.–16. oktober og Carl I. *Hagen* 17. oktober og inntil videre
For Rogaland fylke: Erik Ludvigsen 11. oktober og Tom Kalsås 16.–18. oktober

Presidenten: Marius Meisfjord *Jøsevoid* og Geir Hågen *Karlsen* er til stede og vil ta sete.

Statsråd Torbjørn Røe *Isaksen* overbrakte 2. kgl. proposisjoner (se under Referat).

Presidenten: Presidenten vil opplyse om at i forbindelse med en lukket kontrollhøring i kontroll- og konstitusjonskomiteens regi mandag 22. oktober 2018 er det kommet en henvendelse fra komiteen med anmodning om at komitémedlemmenes politiske rådgivere – én fra hver av medlemmenes stortingsgrupper – i tillegg til komitémedlemmene selv får være til stede under den lukkede høringen.

Det forutsettes at disse politiske rådgiverne, i likhet med andre deltakere i høringen, er sikkerhetsklarert for informasjon opp til HEMMELIG.

Presidenten foreslår at anmodningen fra kontroll- og konstitusjonskomiteen imøtekommes. Er det noen innvendinger mot dette? Så synes ikke. – Det anses vedtatt.

Sak nr. 1 [10:03:57]

Innstilling fra valgkomiteen om valg av nytt medlem til Stortingets delegasjon til NATOs parlamentariske forsamling (Innst. 19 S (2018–2019))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Sak nr. 2 [10:04:12]

Innstilling fra valgkomiteen om valg av medlemmer og varamedlemmer til Nordisk råd (Innst. 20 S (2018–2019))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Sak nr. 3 [10:04:29]

Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2018 under Nærings- og fiskeridepartementet (Kongsberg Gruppen ASA – statens deltakelse i fortrinnsrettsemisjon) (Innst. 18 S (2018–2019), jf. Prop. 118 S (2017–2018))

Presidenten: Etter ønske fra næringskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver partigruppe og 5 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at det – innenfor den fordelte taletid – blir gitt anledning til seks replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Geir Pollestad (Sp) [10:05:20] (leiar i komiteen og ordførar for saka): Saka me behandlar i dag, handlar om å sikra Kongsberg Gruppen moglegheit til å kjøpa opp Rolls-Royce Commercial Marine. Stortinget skal gje si tilslutning til at staten som eigar bidreg til å gje Kongsberg Gruppen kapital for å gjennomføra oppkjøpet. Dette skjer gjennom ein såkalla fortrinnsrettsemisjon. Statens eigardel i Kongsberg Gruppen er på rett over 50 pst. Statens bidrag i emisjonen vil vera på om lag 2,5 mrd. kr.

Dette er ei gladsak på mange måtar. For det første vil det styrkja Kongsberg Gruppens maritime verksemd. For det andre vil det forhåpentlegvis vera positivt for Kongsberg Gruppens aksjonærar over tid. Saken og oppkjøpet vil òg tryggja framtida til mange av dei 1 600 som er tilsette i Rolls-Royce Marine i Noreg. Viss ein skal beskriva situasjonen i Rolls-Royce Marine med litt brei penn, har det ikkje gått så veldig bra for selskapet dei seinare åra. Saka er òg positiv for dei av oss som meiner at eit statleg eigarskap i viktige, strategiske nasjonale selskap er ein styrke.

Til slutt vil eg framheva at saka viser – og er eit bevis på – at Stortinget kan vera effektiv i saksbehandlinga si og ikkje står tilbake for avgjerdstida i det private. Frå saka passerte statsråd til næringskomiteen gav ho frå seg gjekk det seks dagar. Komiteen kunne ha greidd det på fire dagar om det var om å gjera, men Stortingets debatt-

opplegg tilsa at me hadde litt betre tid. Det tok altså elleve dagar frå saka passerte statsråd til me i dag gjer eit vedtak. Eg vil gjerne retta ein stor takk til komiteen og statsråden, som har bidrege til at behandlinga har gått raskt. Det er ein styrke for Kongsberg Gruppen og for staten som eigar at det er ein samla næringskomité som står bak forslaget til vedtak i saka. Det er trass alt 2,5 mrd. kr det er snakk om, og sjølv for staten er ikkje det vekslepengar.

Det er òg viktig å vera klar over at dette ikkje er eit oppkjøp heilt utan risiko. Sjølv om emisjonen er anbefalt av styret i Kongsberg Gruppen og av både departementet og departementets rådgjevarar – dei er positive – er han altså ikkje utan risiko. Difor ønskjer eg å løfta fram for Stortinget det som går fram av proposisjonen:

«Samtidig representerer selskapets kjøp, emisjonen og statens deltakelse i denne en ikke ubetydelig risiko, da fremtidig verdiutvikling og avkastning er usikker.»

Kongsberg Gruppen er eit selskap som er fantastisk viktig for Noreg. Det er viktig å oppretthalda eit statleg majoritetseigarskap i Kongsberg Gruppen, og eg legg difor til grunn at det i neste eigarskapsmelding ikkje er aktuelt for regjeringa å føreslå, som ein gjorde sist, eit statleg nedsal i Kongsberg Gruppen.

Terje Aasland (A) [10:09:04]: Jeg vil starte med å takke saksordføreren for vel gjennomført arbeid. Så kan jeg legge til at regjeringen her har gjort gode betraktninger og gode vurderinger i sin framleggelse av denne saken. Da går det fort i Stortinget, og da behøver vi ikke å bruke mye tid på å fremme sakene.

Dette er en utrolig viktig sak. Det er to betydningsfulle selskaper for Norge på hver sin måte, men likevel parallelt, som nå blir samlet. Det er strategisk viktig for Norge i tiden framover, det er strategisk viktig for Kongsberg Gruppen å forsterke den maritime gruppen sin – det gjør de gjennom denne emisjonen – og det er strategisk viktig for hele den maritime klyngen å få en fast hånd om Rolls-Royce Commercial Marine med tanke på framtidige strategiske disposisjoner. Så dette er en vinn-vinn-situasjon som har en stor industriell betydning, og som er viktig strategisk.

Litt tilbake til det politiske, for det ligger en politisk undertone her, som saksordføreren avsluttet med. Da vi fikk framlagt eierskapsmeldingen forrige gang, var det et sterkt ønske fra regjeringen om å selge seg ned i Kongsberg Gruppen. Heldigvis ble ikke det gjennomført, det ble stoppet. Jeg håper at en også gjennom denne saken ser betydningen av å opprettholde eierskapet i Kongsberg Gruppen på over 50 pst. Hadde en begynt å vanne ut det, får det andre innvirkninger, ikke bare på den maritime delen, men ikke minst også på forsvars-

delen som Kongsberg Gruppen innehar, og som jeg tror det er av helt avgjørende betydning at vi har full kontroll på gjennom å ha et eierskap på over 50 pst.

Dette viser med all tydelighet betydningen av det statlige eierskapet. Når vi viser vilje til å delta i denne rettede emisjonen med penger, er det nettopp fordi vi ønsker å opprettholde eierskapet på over 50 pst. Handlingsrommet når man ligger helt «close to» 50 pst., er kanskje også noe begrenset, i og med at mange transaksjoner og ulike industrielle disponeringer faktisk foregår på ulike måter, enten det er via kontanter eller via håndtering av aksjer. Så sårbarheten ved å ligge på akkurat 50 pst. er klart til stede. Dette løses nå gjennom denne rettede emisjonen – vår deltakelse er med 2,5 mrd. kr – på en utmerket og god måte.

Jeg synes dette viser dimensjonene ved denne saken og de politiske forskjellene – at flertallet i komiteen ikke er med på den siste merknaden og understreker betydningen av det statlige eierskapet og den langsiktige industrielle tenkningen gjennom det statlige eierskapet i denne saken. Jeg er glad for at vi samlet er enige om å slutte oss til dette, og at vi gjør det nå overfor et selskap som jeg tror har strategisk stor betydning i tiden framover.

Steinar Reiten (KrF) [10:12:25]: La meg aller først slå fast at Kristelig Folkeparti selvsagt støtter at regjeringen ved Nærings- og fiskeridepartementet deltar proratarisk i fortrinnsrettsemisjonen i samsvar med statens eierandel i Kongsberg Gruppen ASA for å finansiere kjøpet av Rolls-Royce Commercial Marine.

Det var en gledens dag da nyheten kom om at Kongsberg Gruppen var kjøperen av Rolls-Royce Marine. I Møre og Romsdal, der Rolls-Royce Marine har betydelig aktivitet, har det vært stor bekymring for framtiden og arbeidsplassene i og med at det var usikkerhet rundt hvem som skulle bli ny eier. At det til slutt ble Kongsberg Gruppen, er svært gledelig. Kongsberg Gruppen er et ledende selskap som både har erfaring og kunnskap til å videreføre og utvikle fagmiljøene i Rolls-Royce Marine. For første gang på mange år er nå virksomheten også tilbake på norske hender.

Norge er et av få land som har en komplett maritim næringsklynge. Det er et resultat av århundrer med norsk skipsfart og skipsbygging. At Norge fortsatt klarer å være ledende i det som kanskje er den mest globaliserte næringen i verden, og der konkurransen er knallhard hver eneste dag, er et resultat av innovative og framoverlente aktører i godt samspill med myndigheter som verdsetter den innovasjonskraften og verdiskapingen som finnes i denne næringen.

I mitt hjemfylke, Møre og Romsdal, har vi en komplett, verdensledende maritim klynge som vi med rette

er stolte av. Rolls-Royce Marine har hatt og har fortsatt en nøkkelposisjon i denne klyngen. De sitter med en kompetanse og erfaring som er med på å føre norsk industrikompetanse videre.

Historien om industrien i Norge er historien om hvordan erfaring og kompetanse fra en næring danner grunnlaget for den neste. Dette er et bevis på hvor viktig det er å bevare og videreutvikle nasjonal industri og kompetanse.

Gjennom dette kjøpet blir Rolls-Royce Marine en del av kompetansemiljøet i Kongsberg Gruppen, og dermed blir det tatt et grep som vil bevare og videreutvikle norsk maritim industrikompetanse for framtiden. Slik skaper vi arbeidsplasser og verdiskaping, og vi sikrer velferden for framtidige generasjoner. Dette er derfor en gledens dag for Møre og Romsdal, men også for Norge.

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:15:02]: La meg også få takke komiteen og saksordføreren for rask behandling. Jeg er også veldig glad for at en samlet komité slutter opp om dette forslaget. Det er viktig, tror jeg, både for det statlige eierskapet og for selskapene, at det er bred politisk enighet.

Kongsberg Gruppen er et børsnotert internasjonalt konsern som leverer høyteknologiske systemer og løsninger innenfor offshore, olje- og gass-industrien, handelsflåten, forsvar og romfart. Staten eier 50,001 pst. av aksjene i selskapet. Styret i Kongsberg Gruppen annonserte den 6. juli 2018 at selskapet har inngått en avtale om kjøp av Rolls-Royce Commercial Marine. Partene er enige om en pris på om lag 5,4 mrd. kr. Styret i Kongsberg Gruppen ønsker å finansiere dette kjøpet med ny egenkapital gjennom en emisjon. Styret mener denne nye egenkapitalen er både tilstrekkelig og nødvendig for å dekke kjøpesum, arbeidskapital og investeringer, uten å svekke Kongsberg Gruppens evne til å fortsette å drive og utvikle sin øvrige virksomhet. I tillegg planlegger styret å ta opp obligasjonslån.

Kongsberg Gruppen legger opp til å avholde en ekstraordinær generalforsamling med forslag om å gjennomføre fortrinnsrettsemisjon hvor samtlige aksjonærer har mulighet til å tegne seg for nye aksjer på like vilkår. Dette vil bli gjennomført etter at Stortinget har behandlet proposisjonen og eventuelt fattet de vedtak som er foreslått. Emisjonen må vedtas av Kongsberg Gruppens generalforsamling med to tredjedels flertall. Den foreslåtte emisjonen kan således ikke gjennomføres om ikke staten, med 50,001 pst. av aksjene, stemmer for forslaget.

Rolls-Royce Commercial Marine er en internasjonal aktør som har sitt tyngdepunkt i industriklyngen på Sunnmøre. Rolls-Royce Commercial Marine har de siste årene opplevd betydelige reduksjoner i aktivitetsnivå

som følge av utfordrende markedsforhold, særlig innenfor offshorerelatert aktivitet. Denne virksomheten er i dag ikke lønnsom og har gått med betydelig underskudd de senere årene. Styret i Kongsberg Gruppen mener at kjøpet av Rolls-Royce Commercial Marine vil styrke selskapets konkurranseevne innenfor den globale maritime sektoren og rollen i den norske maritime klyngen. Styret forventer at oppkjøpet vil muliggjøre mer salg knyttet til økte leveranser av integrerte pakker og tjenester, og det forventes kostnadssynergier. En hovedprioritet for Kongsberg Gruppen etter fullføring av transaksjonen vil være å realisere synergier og skape lønnsomhet i den oppkjøpte virksomheten.

Departementet har lagt frem et forslag om at Nærings- og fiskeridepartementet gis fullmakt til å delta andelsmessig i en kapitalforhøyelse på om lag 5 mrd. kr i Kongsberg Gruppen. Statens andel av emisjonen vil være om lag 2,5 mrd. kr. Ved proratarisk deltakelse vil staten opprettholde sin eierandel i Kongsberg Gruppen.

Som det fremgår av proposisjonen, og som også komiteen viser til i sin innstilling, er det en ikke ubetydelig risiko knyttet til en slik transaksjon, da fremtidig verditviking og avkastning er usikker. Det er trolig også en ganske så krevende omstilling som skal til for at oppkjøpet skal bli vellykket. Når det er sagt, anser regjeringen deltakelse i den varslede emisjonen som en investering egnet til å gi staten god avkastning, noe som også støttes av departementets eksterne rådgiver. Deltakelse i emisjonen vil dermed også være i tråd med statens mål med eierskapet.

La meg avslutningsvis få si at det på mange måter er i slike saker vi ser det statlige eierskapet på sitt beste. Gjennom å bidra konstruktivt som aksjonær og med utgangspunkt i tverrpolitisk enighet bidrar staten som aksjonær til at viktige norske selskaper kan få utvikle seg videre og forfølge nye forretningsmuligheter også i Norge.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Geir Pollestad (Sp) [10:19:05]: Før førre val – i første eigarskapsmelding – føreslo regjeringa eit nedsal i Kongsberg Gruppen, heilt utan å stilla krav til kven som kunne kjøpa selskapet. Det kunne vera russarar, det kunne vera kinesarar – kven som helst. Både statsministeren og næringsministeren var i Stortinget og forsvarte denne planen, før det til slutt kom eit slags slør av fornuft over det heile, og ein la forslaget vekk.

Mitt spørsmål til næringsministeren handlar ikkje om å dvela ved det som var, men berre spørja: Ser næringsministeren at det er positivt at staten har eit majoritetseigarskap i Kongsberg Gruppen?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:19:50]: Svaret på det er ja.

Vi skal jo legge frem en ny eierskapsmelding for Stortinget, og da vil vi på helt vanlig måte også gå igjen om eierskapsporteføljen til staten. Men som en generell betraktning tror jeg at i endrede tider kan også det statlige eierskapet få nye begrunnelser. Kongsberg Gruppen er en spesiell virksomhet, så jeg mener det er fornuftig at staten har et betydelig eierskap i Kongsberg Gruppen, ja.

Terje Aasland (A) [10:20:40]: Det varmet et sosialdemokratisk hjerte da næringsministeren avslutningsvis henviste til at dette var statlig eierskap på sitt beste. Det er jeg helt enig i. Det at staten tenker langsiktig, tør å ta risiko, ser mulighetene rent industrielt gjennom det eierskapet de har, er av stor betydning. Det har skapt store verdier for det norske samfunnet. Det har bygd store, sterke og kraftfulle selskaper. Vi har i dag verdier for godt over 400 mrd. kr, en avkastning, utbytte, til staten på 21 mrd. kr i det statsbudsjettet som nå er lagt fram – det statlige eierskapet på sitt beste.

Et mindretall i komiteen skriver at dette «understreker det statlige eierskapets viktige rolle for å sikre gode, strategiske og industrielle satsinger og norske arbeidsplasser». Det avslutter altså et mindretall i komiteen med. Er næringsministeren enig i at denne saken understreker det statlige eierskapets viktige rolle for å sikre gode, strategiske og industrielle satsinger og norske arbeidsplasser?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:21:53]: Det er – som jeg sa i innlegget mitt – i hvert fall et eksempel på det. Men må man bruke det poenget med en viss omhu, for det betyr jo ikke at staten automatisk er en god eier i alle selskaper – enn si at alle selskaper burde ha akkurat den statlige eierandelen de har i dag, eller at staten i det hele tatt skal være inne i alle selskaper staten er inne i i dag, helt generelt. For eksempel har denne regjeringen solgt seg ut av SAS. Der var det ikke lenger noen god begrunnelse for at staten skulle sitte på litt under 10 pst. av aksjene.

Så har jeg bare lyst til å minne om noe av grunnen – tror jeg – til at det statlige eierskapet etter hvert har blitt mer avideologisert. Det er delvis at en del av oss på høyresiden kanskje har blitt mer opptatt av også de positive sidene ved statlig eierskap, men også at en del på venstresiden har blitt mer opptatt av at dette er jo ikke underbruk av staten. Dette er markedsbedrifter, kommersielle bedrifter, og må også behandles på den måten.

Terje Aasland (A) [10:22:57]: Jeg tror i hvert fall at den venstresiden i norsk politikk som jeg står for, har

behandlet disse selskapene som markedsselskaper og ut fra den posisjonen de er i.

Når statsråden trekker opp dette at staten ikke nødvendigvis er en god eier i alle selskaper, går jeg ut fra at i de selskaper næringsministeren har ansvar for, er staten en god eier, og at det ikke nødvendigvis er beheftet med at godt eierskap betyr nedslag. Det er det en kunne få inntrykk av når en tenker på Høyres ideologiske tilnærming til det statlige eierskapet over tid.

Når det gjelder Kongsberg Gruppen konkret, forventer jeg at regjeringen i tiden framover fortsatt ser betydningen av å opprettholde et sterkt eierskap, et langsiktig eierskap og et eierskap på over 50 pst. Kan statsråden nå bekrefte at det er regjeringens hensikt, i og med den saken som vi nå har til behandling, og den rettede emisjonen og deltakelsen i tilknytning til den?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:24:00]: Først: Det er fint at jeg får anledning til å presisere at det kanskje er bedre å si riktig eier enn god eier. Staten er en god eier – også fordi Stortinget har vedtatt noen eierskapsprinsipper som i det store og hele har blitt fulgt gjennom flere regjeringer.

Det blir litt vanskelig å gå inn og kommentere hvert enkelt selskap – jeg skjønner at det bare er Kongsberg Gruppen akkurat nå, altså – når vi skal lage en ny eierskapsmelding. Men det jeg kan si, er at det er en grunn til at regjeringen nå velger å gå inn og foreslå – og får støtte fra Stortinget til – å kjøpe seg opp for å beholde den statlige eierandelen. Det hadde ikke vært nødvendig. Man kunne selvfølgelig hatt en emisjon, og så kunne man latt statens eierandel bli vannet ut. Det har vi valgt ikke å foreslå, og det er det en grunn til.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:25:10]: Jeg tar replikk fordi Kongsberg Gruppen er en bedrift som ligger mitt hjerte nær, som tidligere aktiv både i Forsvarsdepartementet og når det gjelder industrigjenkjøpsavtaler og industriavtaler generelt. Jeg kjempet også veldig for at vi skulle beholde eierskapet den gangen eierskapsmeldingen kom forrige gang, og jeg vil fortsette å kjempe for det også neste gang, av den grunn at Kongsberg Gruppen ikke bare har et statlig eierskap, men også et betydelig industriskapingssamarbeid med Forsvarets forskningsinstitutt som gjør at teknologier kan sees i en bredere sammenheng. Det er ikke bare snakk om eierskap og om å tjene penger.

Statsråden svarte representanten Pollestad på spørsmålet om han ønsket å ha et betydelig statlig eierskap i Kongsberg Gruppen, at han ønsket å ha et «betydelig» statlig eierskap. Er det slik at et betydelig statlig eierskap betyr et kontrollerende statlig eierskap, som er det helt avgjørende her, og ikke bare et betydelig

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:26:07]: At jeg nøler litt, er rett og slett bare fordi vi skal ha en eierskapsmelding, og der vil jo alt komme frem. Som alle kjenner til, er det selvfølgelig de vanlige prosessene i regjeringen før det. Men, som jeg sier, kombinasjonen av de to tingene, at det aldri har vært snakk om at staten skal ha et kontrollerende eierskap, og at vi nå er med på emisjonen, altså at vi bruker 2,5 mrd. kr på å opprettholde det statlige eierskapet, sier vel noe om hva som er regjeringens politikk. Jeg vil bare føye til som en generell kommentar at jeg tror nok også at eierskapspolitikken i tiårene fremover vil bli konfrontert med en del utfordringer som man kanskje ikke har vært like opptatt av i de foregående 10–15 årene, som f.eks. kan dreie seg om nettopp sikkerhetspolitiske problemstillinger. Den typen problemstillinger tror jeg vil bli tydeligere og klarere også i en del av eierskapspolitikken vår. Vi ser jo det i andre saker, f.eks. i behandlingen av sikkerhetsloven, som bl.a. legger noen beskrankninger på oppkjøp av norske virksomheter, at den typen problemstillinger kommer oss stadig nærmere.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [10:27:24]: Grunnen til at det gleder også eit sosialistisk hjerte at staten her går inn såpass tungt og sikrer at den maritime delen av Rolls-Royce framleis er på norske hender, er rett og slett at det er heilt riktig i eit nasjonalt perspektiv. Viss vi skal bli ein stor havnasjon, må vi sjølvsagt sikre både eigarskap og kompetansearbeidsplassar på norske hender. Difor har det vore interessant å følgje med på korleis regjeringa har endra haldning i desse spørsmåla. For eksempel når det gjaldt Ekornes, var ikkje staten interessert i å gripe inn. Da lét ein andre aktørar kjøpe det opp. Det var ein betydeleg kompetanse knytt til det – industriproduksjon av høg global klasse. Men i denne saka har ein endra strategi. Da er eigentleg spørsmålet mitt, for statsråden sa at tidene har forandra seg, og det ønskjer eg å høyre litt meir om. Kva er det eigentleg som har forandra seg, og som gjer at ein har endra strategi no?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:28:28]: Det har aldri vært regjeringens – eller noen regjerings – politikk at enhver virksomhet som blir kjøpt opp av utenlandske aktører, skal staten gå inn og kjøpe opp isteden. Det er mulig at det var en type politikk for 40 år siden, men jeg har ikke hørt om det de siste 20 årene. Det har aldri vært aktuelt. Selvfølgelig er det ikke slik at staten går inn og tar eierskap i hvilken som helst bedrift, selv om den er viktig. Selv om Ekornes er en fantastisk norsk suksesshistorie, er det selvfølgelig ikke aktuelt at staten skal gå og kjøpe opp det isteden. Mitt poeng er at sikkerhetspolitiske problemstillinger som også handler

om nasjonale interesser på sikt, tror jeg kommer til å prege eierskapspolitikken mer fremover.

En siste tilføyelse: Det er veldig bra, og det gleder et konservativt hjerte, at SV nå er veldig opptatt av norsk eierskap. Det hadde vært fint hvis man kunne være det også når man ser på hva norske eiere trenger, f.eks. ikke å bli belastet med en særnorsk skatt for norske eiere som ikke kinesere, amerikanere eller briter har.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter

Nils Kristen Sandtrøen (A) [10:29:55]: Dette er en gladsak, og det er utrolig morsomt at vi kan få til ny politikk sammen i en tid som er krevende på mange fronter. Landet vårt er bygd opp gjennom en aktiv næringspolitikk på mange felter: havet, kysten, jordbruket og ikke minst en aktiv industrienkning som har vært særlig framtreddende etter annen verdenskrig. Det er veldig framtidsrettet å ta med seg det beste av kunnskapen fra dem som har bygd landet vårt før, inn i den tiden vi lever i, når vi bl.a. skal kunne takle og forhindre en katastrofe med tanke på klimaendringene.

Er det ett område der Norge virkelig kan bidra, er det nettopp innen det maritime for å sørge for at verden får tilgang til det beste av ny og ren teknologi. Industripolitikken fra denne salen for å bruke naturressursene og den kompetansen som finnes i industrien i Norge, vil være et av de viktigste bidragene til en framtidsrettet utvikling i verden, samtidig som vi forteller historien om hvordan dette går hånd i hånd med en velferdsstat som også fordeler verdiene.

Vi trenger løft framover. Den 7. september kom det nye tall fra SSB. De tallene viste dessverre at utviklingen i industriproduksjonen i Norge nå er veldig svak. Fra mai til juli økte industriproduksjonen i Norge med kun 0,4 pst. – kun 0,4 pst. Vi vet at investeringene i ny industri og framtidsrettet virksomhet i Norge må bli mye høyere de neste årene.

I Sverige er man nå oppe på det nivået som man var før finanskrisen, mens vi ligger langt bak i Norge. Det viser at vi trenger flere av den typen strategiske gladsaker som vi har i dag, for å øke investeringene i ny virksomhet og industri i Norge. Det vil avgjøre om vi fortsatt kan skape de verdiene vi trenger.

En sak som dette må ses i lys av hvilket arbeidsliv vi ønsker oss i Norge. I vår ble det flertall i Stortinget for å sørge for faste jobber og kutte ut kortsiktig, gammeldags innleie av dårlig betalt arbeidskraft. Og vi vet at er det én ting som er en fordel for industrien i Norge, er det nettopp det at vi har et land med små forskjeller mellom folk, hvor industrien kan få tilgang til topp kvalifisert arbeidskraft. Vi er ofte mer konkurransedyktige her, sam-

tidig som små forskjeller bidrar til å stimulere til å ta i bruk ny teknologi.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [10:33:08]: Eg tenkte eg berre skulle ta ordet til den siste kommentaren til statsråden, som ønskjer å framstille politiske meiningsmotstandarar på ein veldig enkel måte, som om SV meiner at staten skal eige alt. Det finn ein ikkje noko belegg for. Det har aldri SV foreslått nokon gong. Det som har vore SVs linje, er at staten skal involvere seg i ting som er strategisk viktig for nasjonen Noreg.

Kva er strategisk viktig for nasjonen Noreg no? Vi kjem til å få ein reduksjon i aktiviteten på petroleumsfeltet anten ein vil det eller ikkje dei neste ti–tjue–tretti åra. Det betyr at inntekta til samfunnet uvegerleg kjem til å gå ned. Altså må vi finne andre bein – andre industriar og næringsgreiner – å stå på. Vi må ha ein aktiv stat for at det skal skje, for det skjer ikkje av seg sjølv. Det er berre å sjå på statistikken til sitjande regjering. Da ser ein at her skjer det faktisk ikkje noko grønt skifte i det heile. Derfor er det bra at ein har gått tungt inn i den maritime og marine delen av Rolls-Royce, for å sikre desse arbeidsplassane på norske hender. Ikkje minst gjer ein noko med Kongsberg Gruppen. Kongsberg Gruppen kjem til å få rolla si endra som følgje av dette.

Altså: Den linja som regjeringa lenge har hatt, denne laissezfairepolitikken, er dårleg nasjonal politikk. Det er dårleg næringspolitikk, og det er dårleg politikk i møte med dei utfordringane Noreg står overfor. Det verkar som at det er denne verkelegheita som begynner å dale ned over regjeringa, iallfall i denne enkeltsaka. Så får vi sjå når vi får eigarskapsmeldinga, om verkelegheita har dalt ned også der, om ein no er villig til å forlate den laissezfairelinja som ein har ført så langt.

Nils Kristen Sandtrøen (A) [10:35:15]: I fjor var næringskomiteen i Finland. Der fikk vi en veldig interessant forelesning om hvor tungt og strategisk Finland nå satser på å bli verdensleder innen en klimavennlig flåte med nye skip for både passasjerer og ikke minst gods. Så her ligger det store muligheter. Vi vet, som representanten Knag Fylkesnes var innom, at vi trenger å skale opp og virkelig sette inn et skikkelig «trøkk» på investeringene i ny industri. Jeg håper at Stortinget kan samle seg om en virkelig offensiv strategi for hvordan Norge kan bli verdensledende, og ikke minst at vi tar i bruk det egentlig ganske korte tidsvinduet som vi nå har. Da bør denne dagen markere et startskudd for et felles arbeid. Landet vårt heter tross alt «Norway» på engelsk, altså veien mot nord. Det er mye takket være de flotte ressursene vi finner langs hele kysten. Her må vi se alle muligheter. Vi vet også at det å ha en framtidsrettet politikk for å kunne transportere gods klimavennlig går hånd i hånd med f.eks. å ha en verdens-

ledende satsing på å bruke skogressursene og å bringe nye produkter innen bioøkonomien ut til resten av verden. Dagen i dag markerer faktisk en veldig flott dag for landet vårt, for en ny og framtidsrettet industripolitikk.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3.

Votering

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Da er Stortinget klar til å gå til votering.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k:

Som nytt medlem av Stortingets delegasjon til NATOs parlamentariske forsamling velges Sverre Myrli.

V o t e r i n g:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k:

Som medlemmer og varamedlemmer til Nordisk råd velges for ett år:

Medlemmer

1. Martin Kolberg
2. Ruth Grung
3. Jorodd Asphjell
4. Stein Erik Lauvås
5. Ingalill Olsen
6. Nina Sandberg
7. Michael Tetzschner
8. Bente Stein Mathisen
9. Norunn Tveiten Benestad
10. Marianne Synnes
11. Nils Aage Jegstad
12. Solveig Sundbø Abrahamsen
13. Helge André Njåstad
14. Ulf Leirstein
15. Erlend Wiborg
16. Heidi Greni
17. Willfred Nordlund

18. Freddy André Øvstegård
19. Ketil Kjenseth
20. Torhild Bransdal

Varamedlemmer:

For nr. 1–6:

1. Øystein Langholm Hansen
2. Tuva Moflag
3. Masud Gharahkhani
4. Jette F. Christensen
5. Tellef Inge Mørland
6. Siri Gåsemyr Staalesen

For nr. 7–12:

1. Trond Helleland
2. Svein Harberg
3. Marianne Haukland
4. Liv Kari Eskeland
5. Vetle Wang Soleim
6. Olemic Thommessen

For nr. 13–15:

1. Himanshu Gulati
2. Gisle Meininger Saudland
3. Tor André Johnsen

For nr. 16–17:

1. Ole André Myhrvold
2. Åslaug Sem-Jacobsen

For nr. 18:

Solfrid Lerbrekk

For nr. 19:

Grunde Almeland

For nr. 20:

Tore Storehaug

V o t e r i n g:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k:

I

I statsbudsjettet for 2018 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Kroner
950	Forvaltning av statlig eierskap	
	96 Aksjer, bevilges med	2 502 500 000

II

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet kan overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 96 Aksjer, som følge av mindre endringer i endelig fastsatt emisjonsbeløp.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Sak nr. 4 [10:44:28]

Referat

- (9) Saker som Stortinget ikke har behandlet i sesjonen 2017–2018 (Dokument 11 (2017–2018))
Enst.: Vedlegges protokollen.
- (10) Representantforslag fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om gode arbeidsvilkår for gode velferdstjenester (Dokument 8:7 S (2018–2019))
- (11) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Solfrid Lerbrekk, Kari Elisabeth Kaski, Sheida Sangtarash og Freddy André Øvstegård om å styrke retten til heltid i arbeidsmiljøloven (Dokument 8:11 S (2018–2019))
- (12) Representantforslag fra stortingsrepresentant Une Bastholm om en arbeidstidsreform for mennesker og miljø (Dokument 8:17 S (2018–2019))
Enst.: Nr. 2–4 sendes arbeids- og sosialkomiteen.
- (13) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Lars Haltbrekken, Kari Elisabeth Kaski, Arne Nævra, Espen Barth Eide og Else-May Botten om nye tiltak og virkemidler for å nå Stortingets klimamål for kutt i norske klimagassutslipp fram til 2020 (Dokument 8:15 S (2018–2019))
Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen.
- (14) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Une Bastholm og Audun Lysbakken om CO₂-fond for utslippsfri oljeproduksjon (Dokument 8:18 S (2018–2019))
Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for finanskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
- (15) Endringer i folketrygdlova (treddeling av foreldrepengeperioden ved 80 prosent uttak) (Prop. 4 L (2018–2019))
- (16) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård og Audun Lysbakken

om mennesker fremfor markeder i barnevernet (Dokument 8:12 S (2018–2019))

Enst.: Nr. 7 og 8 sendes familie- og kulturkomiteen.

- (17) Nasjonalbudsjettet 2019 (Meld. St. 1 (2018–2019))
- (18) Skatter, avgifter og toll 2019 (Prop. 1 LS (2018–2019))
- (19) Statsbudsjettet 2019 (Prop. 1 S (2018–2019))
Enst.: Nr. 9–11 sendes finanskomiteen.
- (20) Lov om tilskudd til visse private virksomheter med offentlig tjenstepensjonsordning (Prop. 3 L (2018–2019))
- (21) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bjørnar Moxnes, Kjersti Toppe og Kari Elisabeth Kaski om trygge sykehus foran dyre prestisjeprosjekter (Dokument 8:8 S (2018–2019))
- (22) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjersti Toppe og Liv Signe Navarsete om å be regjeringen evaluere samhandlingsreformen og fremme sak til Stortinget om nødvendige tiltak for at samhandlingsreformens intensjoner kan nås (Dokument 8:19 S (2018–2019))
- (23) Representantforslag fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe om å sikre full openheit om legemiddelpriser i den offentlige helsetjenesta (Dokument 8:20 S (2018–2019))
Enst.: Nr. 12–15 sendes helse- og omsorgskomiteen.
- (24) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes, Mona Fagerås og Audun Lysbakken om å sikre verdiskaping og sysselsetting i kystsamfunna gjennom heimfall av fiskerettar til kysten (Dokument 8:9 S (2018–2019))
- (25) Representantforslag fra stortingsrepresentant Une Bastholm om dumping av lusemiddel fra oppdrettsanlegg (Dokument 8:16 S (2018–2019))
Enst.: Nr. 16 og 17 sendes næringskomiteen.
- (26) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sverre Myrli, Ingalill Olsen, Kirsti Leirtrø, Øystein Langholm Hansen, Julia Wong, Torstein Tvedt Solberg og Hege Haukeland Liadal om reforhandling av Bymiljøpakken for Nord-Jæren (Dokument 8:5 S (2018–2019))
- (27) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Arne Nævra, Karin Andersen og Lars Haltbrekken om pilotprosjekt med hydrogendrevet tog (Dokument 8:21 S (2018–2019))
- (28) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Arne Nævra, Kari Elisabeth Kaski, Karin Ander-

sen, Freddy André Øvstegård og Lars Haltbrekken om en bærekraftig godsnæring og mer gods på bane (Dokument 8:22 S (2018–2019))

21. (29) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Arne Nævra, Audun Lysbakken, Solfrid Lerbrekk og Lars Haltbrekken om å utrede autonome ferger som selvstendig alternativ langs ny og utbedret E39 (Dokument 8:23 S (2018–2019))

Enst.: Nr. 18–21 sendes transport- og kommunikasjonskomiteen.

22. (30) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028 (Meld. St. 4 (2018–2019))

Enst.: Sendes utdannings- og forskningskomiteen.

Presidenten: Dermed er sakene på dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves?

– Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 10.46.

